

COMITETUL DE CULTURĂ
ȘI
EDUCAȚIE SOCIALISTĂ
AL JUDEȚULUI TIMIȘ

MUZEUL BANATULUI
TIMIȘOARA

TIBISCUS

ETNOGRAFIE

1974

DESCHIDERE SPRE VIITOR

Aniversarea a fost un bilanț, dar și o deschidere spre viitor. S-a constatat pentru Secția de artă populară ce este și ce va trebui să fie ca patrimoniu, ce are nevoie să adune din realitatea vie etnografică a Banatului. Este o deschidere spre viitor, fiindcă aniversarea, expozițiile redeschise au fost însoțite de simpozioane științifice unde s-au discutat probleme cu caracter general de teorie și metodă, de perspective moderne de cercetare. În cadrul simpozionului de etnografie, la cererea cercetătorilor locali, s-au prezentat comunicări asupra materialelor etnografice bănățene, aflate în alte muzee ale țării. S-a creat astfel posibilitatea conexării muncii lor, atât de adunare de material, cât mai ales de cercetare, cu tot ceea ce s-a făcut pînă acum.

Prof. univ. dr. MIHAI POP, directorul Institutului Român de Etnologie și Dialectologie, președintele Comitetului Internațional de Etnologie (CENTENAR. SĂRBĂTOARE MUZEALĂ ÎN BANAT — „Contemporanul“, din 19 ianuarie, 1973).

TIBISCUS

ETNOGRAFIE

1974

**COMITETUL DE CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE
SOCIALISTĂ AL JUDEȚULUI TIMIȘ**

MUZEUL BANATULUI TIMIȘOARA

TIBISCUS

Etnografie

TIMIȘOARA — 1974

MUZEUL BANATULUI TIMIȘOARA
SECȚIA ETNOGRAFIE

Volum îngrijit de Aurel Turcuș

„TIBISCUS“

Etnografie

Orice corespondență se va
adresa : Muzeul Banatului Ti-
mișoara, Piața I. Huniade — 1
tel. 3.41.72 ; 3.48.18.

„TIBISCUS“

Etnographie

Jedwelche Korrespondenz an
folgende Adresse : Muzeul Ba-
natului, Timișoara, Piața I. Hu-
niade — 1. Telefon 3.41.72 ;
3.48.18. ROMANIA.

SUMAR

STUDII ȘI MATERIALE

AUREL TURCUȘ — Aspecte privind istoricul Secției de etnografie de la Muzeul Banatului	7
GEORGE LAZĂR și GHEORGHE DINUȚĂ — Patrimoniul etnografic din Banat în colecțiile Muzeului satului din București	31
GHEORGHE DINUȚĂ și AURELIA CERNEANU — Zona etnografică a Clisurii Dunării oglindită în colecțiile Muzeului satului din București	41
CORNELIU BUCUR — Schiță la monografia localităților bănățene din care provin monumentele de industrie și meșteșug popular prezentate în Muzeul tehnicii populare din Dumbrava Sibiului	49
ELENA SECOȘAN — Elemente caracteristice ale portului popular din Banat	67
GEORGETA STOICA — Evoluție și permanență în costumele populare din Banat	73
MARIA BOCȘE — Contribuții la tipologia catrinței din Banat (Valea Bistrei)	79
EMILIA PAVEL — Ciupagul în Clisura Dunării	93
NATALIA MARCU — Textile de interior (ponevi și cilimuri) din satele Saravale și Igrăș, județul Timiș, în colecția Muzeului satului din București	99
NICOLAE ȚĂRANU — Cojocăritul din Timișoara	107
RODICA VIȚA-SUBU — Meșterii cojocari din Lugoj	125
EUTIMIU LĂPĂDUȘ — Împletituri din pănuși de porumb	133
NICOLAE SECARĂ : Tehnica pămîntului bătut în arhitectura populară din șesul Banatului	147
NICOLAE SECARĂ — Fintinile de piatră din Ilidia (Caraș-Severin)	155
NICOLAE DUNĂRE — Relații etnoculturale între Banat, sud-vestul Transilvaniei și nord-vestul Olteniei	159
EUTIMIU LĂPĂDUȘ — Aspecte privind meteorologia populară în Clisura Dunării	169
SANDA LARIONESCU — Asilimilarea modelului folcloric al obiceiurilor de peste an în satele Borlova și Marga, județul Caraș-Severin	179
RODICA ROPOT — Aspecte ale ritului de înmormintare în microzona Valea Bolvașniței (Caraș-Severin)	187
POMPEI MUREȘANU — Cîteva contribuții la problema numărului nouă în folclorul românesc	193

CONSEMĂNĂRI — NOTE — RECENZII

ARISTIDA G TURCUȘ — Mihai Halici. Memento etnologic	203
IOAN GODEA — Relatări etnografice privind Banatul, în revista „Familia” (1865—1900)	205
AUREL TURCUȘ — Un manuscris de etnografie și folclor din arhiva Muzeului Banatului	211
ARISTIDA G. TURCUȘ — Trei desene cu caracter etnografic ale Sofiei Vlad- Rădulescu	219
AUREL TURCUȘ — Ioachim Miloia, cercetător al culturii populare	225
GALEA HORST — Heide und Hecke	239
AUREL TURCUȘ — Miryana Maluckov: Narodna nosnya rumuna u Jugosla- venskom Banatu	241
NICOLAE SECARĂ — Ioana Cristache — Panait și arh. Florica Dumitriu: Bise- ricile de lemn ale Banatului	246

INHALT

STUDIEN UND MITTEILUNGEN

AUREL TURCUŞ : Aus der Geschichte der Volkskundlichen Abteilung des Banater Museum	7
GEORGE LAZĂR u. GHEORGHE DINUŢA : Volkskundliche Gegenstände aus dem Banat im Bukarester Dorfmuseum	31
GHEORGHE DINUŢA u. AURELIA CERNEANU : Die volkskundliche Zone der Donau-Engen in den Sammlungen des Bukarester Dorfmuseums	41
CORNELIU BUCUR : Entwurf zur Morphologie der Banater Dörfer aus welchen einige Volksindustrie — und Handwerkereinrichtungen im technischen Museum von Sibiu ausgestellt sind	49
ELENA SECOŞAN : Die charakteristischen Elemente der Banater Volkstracht	67
GEORGETA STOICA : Entwicklungsvorgänge und Beständigkeit in der Banater Volkstracht	73
MARIA BOCŞE : Beitrag zur Typologie der Banater Schürzen (Bistratal)	79
EMILIA PAVEL : Das bäuerliche Frauenhemd „Ciupag“ aus den Donau-Engen	91
NATALIA MARCU : Zimmer-Gewebe (Decken und Teppiche) aus den Dörfern Saravale und Igriş (Timiş) in den Sammlungen des Bukarester Dorfmuseums	99
NICOLAE ŢĂRANU : Die Kürschnermeister in Timişoara	107
RODICA VIŢA-ŞUBU : Die Kürschnermeister von Lugoj	125
EFTIMIU LĂPĂDUŞ : Geflechte aus Maisstroh (Kukurutz-Lischen)	133
NICOLAE SECARĂ : Die Technik der gestampften Erde im Bauwesen des Banater Flachlandes	147
NICOLAE SECARĂ : Die Steinbrunnen aus Ilidia, Kreis Caraş-Severin	155
NICOLAE DUNĂRE : Volkskundliche Beziehungen zwischen dem Banat, SW-Siebenbürgen und NW-Oltenien	159
EUTIMIU LĂPĂDUŞ : Über die volkstümliche Wetterkunde in den Dörfern der Donau-Engen	169
SANDA LĂRIONESCU : Aneignung des Folklor-Modells der alljährlichen Volksgebräuche in den Dörfern Borlova und Marga, Caraş-Severin	179
RODICA ROPOT : Betrachtungen über die Begräbnis-Sitten in der Microzone Valea Bolvaşniţa (Banat)	187
POMPEI MUREŞANU : Einige Beiträge zur Lösung des Problems „Nummer 9“ in der rumänischen Volkskultur	193

AUFZEICHNUNGEN, KURZE BERICHTE, BESPRECHUNGEN

ARISTIDA G. TURCUŞ — Mihai Halici, ein volkskundlichen Memento	203
IOAN GODEA — Volkskundliche Betrachtungen über das Banat in der Zeitschrift „Familia“ (1865 —1900)	205
AUREL TURCUŞ — Eine Volkskundliche und folklorische Handschrift aus der Urkundensammlung des Banater Museums	211
ARISTIDA G. TURCUŞ — Drei Volkskundliche Zeichnungen von Sofia Vlad- Rădulescu	219
AUREL TURCUŞ — Ioachim Miloia — ein Forscher der Volkskultur	225
GALEA HORST — Heide und Hecke	239
AUREL TURCUŞ — Mirjana Maluckov: Narodna nosnija rumuna u Jugosla- venskom Banatu	241
NICOLAE SECARĂ — Ioana Cristache Panait și arh. Florica Dumitru: Bisericile de lemn ale Banatului	246